

Препорака бр. 192

Препорака за безбедност и здравје во земјоделството, 2001 г.

Генералната конференција на Меѓународната организација на трудот,

свикана во Женева од страна на Управниот орган на Меѓународната канцеларија на трудот, на осумдесет и деветтата седница, одржана на 5 јуни 2001 година, и

одлучувајќи за донесување одредени предлози во однос на безбедноста и здравјето во земјоделството, што претставува четврта точка на дневниот ред на сесијата, и

утврдувајќи дека овие предлози ќе бидат во форма на Препорака за надополнување на Конвенцијата за безбедност и здравје во земјоделството, 2001 година (во натамошниот текст наведена како „Конвенцијата“);

на дваесет и први јуни две илјади и првата година, ја донесе следната Препорака, што може да се цитира како Препорака за безбедност и здравје во земјоделството, 2001 година.

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. За целите на примената на член 5 на Конвенцијата, треба да се преземат мерките за инспекцијата на трудот во земјоделството со оглед на принципите што се содржани во Конвенцијата и Препораката за инспекција на трудот (земјоделство), 1969 година.

2. Мултинационалните претпријатија треба да обезбедуваат соодветна заштита на безбедноста и здравјето на своите работници во земјоделството во сите свои подружници, без дискриминација и без оглед на местото или земјата во која се наоѓаат, во согласност со националното законодавство и практика и со Трипартитната декларација за принципите во врска со мултинационалните претпријатија и социјалната политика.

II. НАДЗОР ВРЗ БЕЗБЕДНОСТА И ЗДРАВЈЕТО ПРИ РАБОТА

3. (1) Надлежните власти за спроведувањето на националната политика што е наведена во член 4 на Конвенцијата, по консултации со репрезентативните организации на засегнатите работодавачи и работници, треба да:

(а) ги идентификуваат главните проблеми, да утврдат приоритети за акција, да развијат ефективни методи за справување со нив и периодично да ги оценуваат резултатите;

(б) пропишат мерки за спречување и контрола на професионалните ризици во земјоделството:

(i) земајќи ги предвид технолошкиот напредок и знаењето во областа на безбедноста и здравјето, како и релевантните стандарди, упатства и кодекси на практиката што се донесени од признаените национални или меѓународни организации;

(ii) земајќи ја предвид потребата за заштита на животната средина од влијанието на земјоделските активности;

(iii) точно утврдувајќи ги мерките што треба да се преземат за спречување или контрола на ризикот од ендемични болести на работниците во земјоделството што се предизвикани од работата; и

(iv) наведувајќи дека ниеден работник не треба да врши опасна работа во изолиран или затворен простор, без соодветна можност за комуникација и средства за помош; и

(v) изготват упатства за работодавачите и работниците.

(2) За спроведување на член 4 на Конвенцијата, надлежните власти треба:

(a) да донесат мерки за постепено проширување на соодветните услуги за здравствена заштита на работниците во земјоделството;

(б) да воспостават постапки за регистрирање и известување за несреќите на работното место и професионалните заболувања во земјоделството, особено за целите на собирањето на статистичките податоци, спроведувањето на националната политика и развојот на програми за превенција на ниво на претпријатија; и

(в) да ги промовираат безбедноста и здравјето во земјоделството преку образовни програми и материјали за исполнување на потребите на работодавачите и работниците во земјоделството.

4. (1) За спроведување на член 7 на Конвенцијата, надлежните власти треба да воспостават национален систем за надзор врз безбедноста и здравјето на работа кој треба да вклучува и надзор врз здравјето на работниците и надзор врз работната средина.

(2) Овој систем треба да опфаќа и соодветна процена на ризикот и, кога е тоа соодветно, превентивни и контролни мерки во однос на, *inter alia*:

(a) опасни хемикалии и отпад;

(б) токсични, заразни и алергени биолошки агенси и отпад;

(в) надразнувачки или токсични испарувања;

- (г) опасна прашина;
 - (д) канцерогени супстанции или агенси;
 - (ѓ) бучава и вибрации;
 - (е) екстремни температури;
 - (ж) сончево ултравиолетово зрачење;
 - (з) преносливи животински заболувања;
 - (с) контакти со диви или отровни животни;
 - (и) користење на механизација и опрема, вклучувајќи ја личната заштитна опрема;
 - (ј) рачна манипулација или превоз на товар;
 - (к) интензивни или долготрајни физички и ментални напрегања, стрес што е предизвикан од работата и несоодветни работни положби; и
 - (л) ризици од новите технологии.
- (3) По потреба треба да се преземаат мерки за надзор врз здравствената состојба на младите работници, бремените жени и доилките и повозрасните работници.

III. ПРЕВЕНТИВНИ И ЗАШТИТНИ МЕРКИ

Процена на ризикот и управување со ризикот

5. За спроведување на член 7 на Конвенцијата, пакетот мерки за безбедноста и здравјето на ниво на претпријатие треба да вклучува:

- (а) услуги за безбедност и здравје при работа;
- (б) процена на ризикот и мерки за управување со ризикот според следниов редослед на приоритети:
 - (i) елиминација на ризикот;
 - (ii) контролирање на ризикот на изворот;

(iii) сведување на ризикот на минимум, со средства како што се проектирањето на безбедни работни системи, воведувањето технички и организациски мерки и безбедни практики и обука; и

(iv) доколку остане ризикот, обезбедување и употреба на лична заштитна опрема и облека, без трошоци за работникот;

(v) мерки за справување со несреќи и вонредни состојби, вклучувајќи прва помош и пристап до соодветен превоз до здравствените установи;

(г) постапки за регистрирање и известување за несреќи и заболувања;

(д) соодветни мерки за заштита на лицата што се присутни во земјоделското стопанство, на населението во неговата близина и на пошироката животна средина од ризици што може да произлезат од соодветната земјоделска активност, како што се ризиците од агрохемискиот отпад, природното ѓубриво, загадување на водата и почвата, исцрпување на почвата и топографски промени; и

(ѓ) мерки за осигурување дека користената технологија е приспособена на климатските услови, организацијата на работата и на работните практики.

Безбедност и ергономија на механизацијата

6. За спроведување на член 9 на Конвенцијата, треба да се преземат мерки за осигурување на соодветниот избор или приспособување на технологијата, механизацијата и опремата, вклучувајќи ја личната заштитна опрема, земајќи ги предвид локалните услови во земјите-кориснички и, особено, ергономските импликации и влијанието на климата.

Правилно управување со хемикалии

7. (1) Пропишаните мерки што се однесуваат на правилното управување со хемикалиите во земјоделството треба да се преземаат со оглед на принципите на Конвенцијата и Препораката за хемикалии, 1990 година и останатите релевантни меѓународни технички стандарди.

(2) Конкретно, превентивните и заштитните мерки што треба да се преземаат на ниво на претпријатие треба да вклучуваат:

(a) соодветна лична заштитна опрема и облека и простории за миење за лицата што употребуваат хемикалии и за одржување и чистење на личната заштитна опрема и опремата за употреба на хемикалиите, без трошоци за работникот;

(б) мерки на претпазливост во текот на прскањето и по него во областите во кои се употребуваат хемикалии, вклучувајќи мерки за спречување на загадувањето на храната и изворите на вода за пиење, миење и наводнување;

(в) ракувањето со, и фрлањето на опасните хемикалии што не се повеќе потребни, и садовите што биле испразнети но што може да содржат остатоци од опасни хемикалии, на начин што го елиминира или сведува на минимум, ризикот за безбедноста и здравјето и за животната средина, во согласност со националното законодавство и практика;

(г) водење регистар за примената на пестицидите што се употребуваат во земјоделството; и

(д) обука на земјоделските работници врз постојана основа што треба да вклучува, по потреба, обука за практиките и постапките или за опасностите и мерките на претпазливост што треба да се почитуваат во врска со употребата на хемикалии на работа.

Работа со животни и заштита од биолошки ризици

8. За целите на спроведувањето на член 14 на Конвенцијата, мерките за ракување со биолошките агенци што носат ризици од заразување, алергија или труење, и за работа со животните треба да го опфаќаат следново:

(а) мерки за процена на ризикот во согласност со став 5, за елиминирање, спречување или намалување на биолошките ризици;

(б) контролирање и тестирање на животните, во согласност со ветеринарните стандарди и националното законодавство и практика, за болести што може да се пренесат на луѓето;

(в) заштитни мерки за работа со животни и, по потреба, обезбедување заштитна опрема и облека;

(г) заштитни мерки за ракување со биолошки агенци и, по потреба, обезбедување соодветна заштитна опрема и облека;

(д) по потреба, вакцинација на работниците што работат со животни;

(ѓ) обезбедување средства за дезинфекција и санитарни простории и одржување и чистење на личната заштитна опрема и облека;

(е) давање прва помош, противотрови или други итни постапки во случај на контакт со отровни животни, инсекти или растенија;

(ж) безбедносни мерки за ракување, собирање, чување и фрлање на арското ѓубриво и отпадот;

(з) безбедносни мерки за ракување и фрлање на труповите на заразените животни, вклучувајќи го чистењето и дезинфекцијата на контаминираните простории; и

(с) безбедносни информации, вклучувајќи знаци за предупредување и обука за работниците кои работат со животни.

Земјоделски стопанства

9. За спроведување на член 15 на Конвенцијата, безбедносните и здравствените барања за земјоделските стопанства треба да ги прецизираат техничките стандарди за зградите, објектите, заштитните огради, оградите и затворените простори.

Погодности и објекти за сместување

10. За спроведување на член 19 на Конвенцијата, работодавачите треба да им обезбедат на работниците во земјоделството, по потреба и во согласност со националното законодавство и практика:

(а) соодветно снабдување со здрава вода за пиење;

(б) простории за чување и миење на заштитната облека;

(в) простории за јадење и за хранење на децата на работното место, кога е тоа изводливо;

(г) одвоени санитарни простории и простории за туширање, или нивно одвоено користење, за мажите и жените работници; и

(д) превоз за потребите на работата.

IV. ДРУГИ ОДРЕДБИ

Жени работници

11. За спроведување на член 18 на Конвенцијата, треба да се преземат мерки за осигурување на процената на ризиците на работното место што се поврзани со безбедноста и здравјето на бремените жени и доилките и со репродуктивното здравје на жените.

Самостојни земјоделци

12.(1) Земајќи ги предвид ставовите на репрезентативните организации на самостојните земјоделци, членките треба, по потреба, да изготват планови за постепено проширување на заштитата што се обезбедува со Конвенцијата и на самостојните земјоделци.

(2) За оваа цел, националните закони и прописи треба да ги утврдат правата и должностите на самостојните земјоделци во однос на безбедноста и здравјето во земјоделството.

(3) Со оглед на националните услови и практики, ставовите на репрезентативните организации на самостојните земјоделци треба да се земат предвид, соодветно, при формулирањето, спроведувањето и периодичното ревидирање на националната политика што се спомнува во член 4 на Конвенцијата.

13. (1) Во согласност со националното законодавство и практика, надлежните власти треба да преземат мерки за осигурување дека самостојните земјоделци ги уживаат правата на заштита на безбедноста и здравјето што се предвидуваат со Конвенцијата.

(2) Овие мерки треба да вклучуваат:

(a) мерки за постепено проширување на соодветните услуги за здравствена заштита на самостојните земјоделци;

(б) постепено изготвување постапки за вклучување на самостојните земјоделци во постапките за регистрирање и известување за несреќите на работното место и професионалните заболувања; и

(в) изготвување упатства, образовни програми и материјали и соодветни совети и обука за самостојните земјоделци што ги опфаќаат, *inter alia*:

(i) нивната безбедност и здравје и безбедноста и здравјето на лицата што работат со нив во врска со опасностите на работното место, вклучувајќи го ризикот од нарушувања на мускулоскелетниот систем, изборот и употребата на хемикалиите и биолошките агенси, проектирањето на безбедните работни системи и изборот, употребата и одржувањето на личната заштитна опрема, механизацијата, алатките и уредите; и

(ii) заштита на децата од учество во опасни активности.

14. Ако економските, социјалните и административните услови не го допуштаат вклучувањето на самостојните земјоделци и нивните семејства во државните или доброволните програми за осигурување, членките треба да преземат мерки за нивно постепено вклучување до степенот што е предвиден со член 21 на Конвенцијата. Ова може да се постигне преку;

- (а) воведување посебни програми или фондови за осигурување; или
- (б) приспособување на постоечките програми за социјално осигурување.

15. При спроведувањето на горе наведените мерки што се однесуваат на самостојните земјоделци, треба да се земе предвид посебната положба на:

- (а) малите закупци на фарми и исполичарите;
- (б) мали сопственици на моторни возила што ги изнајмуваат своите услуги;
- (в) лицата што учествуваат во заеднички земјоделски претпријатија, како што се членовите на земјоделските задруги;
- (г) членовите на семејството, како што се дефинирани со националното законодавство и практика;
- (д) земјоделците што произведуваат единствено средства за самостојно издржување; и
- (ѓ) останатите самовработени лица во земјоделството, во согласност со националното законодавство и практика.